

СХВАЛЕНО
Протокол засідання
педагогічної ради
Херсонської загальноосвітньої
школи І-ІІІ ступенів № 4
29.08.2023 № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Херсонської загальноосвітньої
школи І-ІІІ ступенів № 4
29.08.2023 № 69-О

**Освітня програма
Херсонської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №4
Херсонської міської ради**

РОЗДІЛ II
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
початкової освіти
Херсонської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 4
Херсонської міської ради

Освітня програма початкової освіти I ступеня повної загальної середньої освіти для 1-4 класів розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (зі змінами внесеними згідно з Постановами КМУ № 688 від 24.07.2019, № 898 від 30.09.2020), Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 23.04.2019 № 536, Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу МОН України від 10.07.2019 № 955), відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 407, Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (1-2 класи), Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (3-4 класи), затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2, 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів МОН України». Реалізацію типових освітніх програм для 1-2, 3-4 класів закладів загальної середньої освіти забезпечують підручники з грифом «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій. Освітній процес організовується за такими циклами: перший цикл початкової освіти - адаптаційно-ігровий (1-2 роки навчання); другий цикл початкової освіти - основний (3-4 роки навчання). У початковій школі закладу впроваджується концепція «Нова українська школа» відповідно до програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я. Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Відповідно до Концепції «Нова українська школа» освітній процес у 1–4-х класах спрямовано на реалізацію Державного стандарту початкової освіти з урахуванням досягнень та викликів за результатами впровадження реформи загальної середньої освіти.

Пріоритетності набуває організаційне забезпечення таких напрямів освітньої діяльності:

- організація освітнього процесу в умовах очної/дистанційної/змішаної форм навчання;
- підвищення результатів навчання учнів 1-4 класів засобами компетентісно орієнтованого навчання на засадах індивідуального й диференційованого підходів;
- посилення національно-патріотичного виховання, формування громадянської позиції;
- посилення заходів безпеки життєдіяльності, зокрема просвіта щодо цивільного захисту;
- психологічний супровід освітнього процесу в умовах воєнного й післявоєнного часу.

Освітня програма визначає загальний обсяг навчального навантаження, вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу. Програму побудовано із урахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму й природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту й очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності й практичної спрямованості змісту;
- наступності й перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;

- логічної послідовності й достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність уживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей у навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності в галузі природничих наук, техніки й технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати та пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе й навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечує подальшу здатність успішно навчатися, проводити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями й навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність у житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних із різними проявами дискримінації, цінування культурного розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- 10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття й розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- 11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, уміння організувати свою діяльність для

досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей, ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Ураховуючи інтегрований характер компетентностей, у процесі реалізації освітньої програми рекомендується використовувати внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та перенесенню вмінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання в початковій школі, ураховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення; виховує ціннісне ставлення до держави,

рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти й Типової освітньої програми розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, ураховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-х класів складає 700 годин/навчальний рік, для 2-х класів – 770 годин/навчальний рік, для 3-х класів - 805 годин/навчальний рік, для 4-х класів - 805 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальних планах (додатки 1-8). Відповідно до Державного стандарту початкової освіти години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів. Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей використано для занять з подолання освітніх втрат.

Для кожного класу розклад дзвінків може бути гнучким і, за потреби, коригується вчителем з урахуванням особливостей учнів класу та дидактичної доцільності запланованої на день навчальної діяльності.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру освіти, установлює погодинне співвідношення між окремими предметами, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети, вони охоплюють інваріантну та варіативну складову та реалізуються за чинними програмами відповідно до переліку навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня (додаток 10).

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти початкових класів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку в процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для учнів формуального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача в навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів. Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії й самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, вміннях, навичках та їх корекції.

В умовах реалізації компетентісно орієнтованого освітнього процесу оцінювання результатів навчання здобувачів освіти є визначальним його компонентом. Результати оцінювальної діяльності учасників освітнього процесу зумовлюють вибір змісту, форм і методів учіння та навчання, коригування темпу опанування уміннями і навичками, визначеними освітньою програмою закладу освіти, та є інструментом реалізації індивідуального підходу в освітньому процесі.

У початковій школі оцінювальну діяльність здійснюють відповідно до внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу, відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту», яке ґрунтується на принципах дитиноцентризму, об'єктивності, доброчесності, справедливості, неупередженості, систематичності, критеріальності, гнучкості, перспективності, диференційованості та конфіденційності, плановості, чіткості, прозорості, відкритості, доброзичливості. Відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813, основними функціями оцінювання є формувальна, діагностувальна, мотиваційно-стимулювальна, розвивальна, орієнтувальна, коригувальна, прогностична, констатувальна, виховна.

Рішення щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, керуючись правом на автономію у професійній діяльності, приймає вчитель; за потреби, зокрема за умови масовості ситуації, погоджує його з керівництвом закладу, фаховим методичним об'єднанням. Водночас учитель бере на себе відповідальність за прийняті рішення, що є проявом його професійності.

Відповідно до пункту 28 Державного стандарту початкової освіти отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі формувального оцінювання, метою якого є відстеження особистісного розвитку учнів і ходу опанування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості; підсумкового оцінювання, метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/освітньою програмою. У 3-4 класах вербальна оцінка окремих результатів навчання учня/учениці з предмета вивчення, інтегрованого курсу (освітньої галузі), окрім оцінювального судження про досягнення, називає ще й рівень результату навчання. Рівень результату навчання визначається з урахуванням динаміки його досягнення та позначається буквами: «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)». Результати навчальних досягнень фіксуються в класному журналі та свідоцтві досягнень здобувача освіти.

Критерії, правила і процедури оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів закладу

Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688), наказу Міністерства освіти України від 13.07.2021 року №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти», на основі рішення педагогічної ради результати особистісних надбань здобувачів освіти підлягають вербальному оцінюванню, об'єктивні результати навчання в 1-2 класах підлягають вербальному оцінюванню, у 3-4 класах – рівневному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті підтримати навчальний поступ дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Оцінювання в початковій школі розглядається як процес отримання даних про стан сформованості результатів навчання учнів, аналіз отриманих даних та формулювання на його основі суджень про об'єкт, який оцінюють. Оцінювання здійснюється з метою створення сприятливих умов для розвитку талантів і здібностей кожного здобувача освіти, формування компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей та потреб, а також визначення ступеня якості освітнього процесу та шляхів підвищення його ефективності. Характерною ознакою оцінювання є рівноправна взаємодія учасників освітнього процесу, спрямована на формування суб'єктивної позиції учня\учениці через активне залучення його\її до самооцінювання\взаємооцінювання і прийняття рішень щодо подальшої навчальної діяльності.

Курси за вибором оцінюванню не підлягають.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування проводяться моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Освітню програму для 1-4 класів укладено за такими освітніми галузями: мовно-літературна; математична; природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична; технологічна; інформатична, фізкультурна.

Фактичне виконання освітньої програми фіксується в класному журналі відповідно до Методичних рекомендацій щодо заповнення класного журналу учнів початкових класів Нової української школи, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 02.09.2020 р. №1096. Запропоновані рекомендації стосуються структурування класного журналу (розподілу сторінок між предметами вивчення та інтегрованими курсами), фіксації змісту та форм фактично проведених уроків. Фіксацію результатів оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюють відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, що затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021р. № 813.

Упродовж навчального року (протягом п'яти днів у 1 і 2 класах та десяти днів у 3 і 4 класах) проводиться навчально-пізнавальна, пошуково-дослідницька практика, що передбачає активну діяльність здобувачів освіти в закладі освіти та поза його межами, реалізацію проєктів.

Додаток 1

складений відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 року № 688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти» (додаток 12 Базового навчального плану початкової освіти для класів з українською мовою навчання), типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Савченко О. Я. (1-2 класи) (наказ МОН України від 12.08.2022 №743-22), висновків інклюзивно-ресурсних центрів: від 29 травня 2023 р. № ІРЦ – 85564/2023/418132, від 23 грудня 2022 р. № ІРЦ – 85225/2022/382141, від 19 серпня 2022 р. № ІРЦ – 85207/2022/353217, від 14 липня 2023 р. № ІРЦ – -85205/2023/434934, від 26 квітня 2023 р. № ІРЦ – 85907/2023/405130, від 15 серпня 2023 р. № ІРЦ-85205/2023/440179, від 03 серпня 2023 р. № ІРЦ-85205/2023/438957

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
ДЛЯ КЛАСІВ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ
(1-А клас з інклюзивною формою навчання)**

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на тиждень для дітей з ООП					
		Байша Назар	Воробйов Олександр	Дімітріу Микита	Мацюта Кіріл	Медведенко Аліна	Перегонець Артем
Інваріантний складник							
Мовно-літературна, у тому числі:	9	9	9	9	9	9	9
Інтегрований курс «Навчання грамоти»	7	7	7	7	7	7	7
Англійська мова	2	2	2	2	2	2	2
Математична (математика)	4	4	4	4	4	4	4
Природнична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична (інтегрований курс «Я досліджую світ»)	3	3	3	3	3	3	3
Мистецька (образотворче мистецтво, музичне мистецтво)	2	2	2	2	2	2	2
Технологічна (дизайн і технології)	1	1	1	1	1	1	1
Фізкультурна* (фізична культура)	3	3	3	3	3	3	3
Варіативний складник							
Додаткові години:** Курс за вибором «Секрети пам'яті» Заняття з подолання навчальних втрат (навчання грамоти)	0,5 0,5	0,5 0,5	0,5 0,5	0,5 0,5	0,5 0,5	0,5 0,5	0,5 0,5
Загальна кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	19+3+1	19+3+1	19+3+1		19+3+1	19+3+1	19+3+1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження здобувача освіти	20	20	20	20	20	20	20
Додаткові години на проведення корекційно-розвиткових занять для дітей з ООП (на кожного учня) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 15.09.2021р. № 957 «Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти», висновків ІРЦ: від 29 травня 2023 р. № ІРЦ – 85564/2023/418132, від 23 грудня 2022 р. № ІРЦ – 85225/2022/382141, від 19 серпня 2022 р. № ІРЦ – 85207/2022/353217, від 14 липня 2023 р. № ІРЦ		5	6	6	4	4	6

– 85205/2023/434934, від 26 квітня 2023 р. № ІРЦ – 85907/2023/405130, від 15 серпня 2023 р. № ІРЦ-85205/2023/440179, від 03 серпня 2023 р. № ІРЦ-85205/2023/438957							
<i>Розвиток мовлення</i>		-	2	2	2	2	2
<i>Корекція розвитку</i>		4	3	4	2	2	2
<i>Ритміка</i>		1	1	-	-	-	2
Усього годин	23	23+5	23+6	23+6	23+4	23+4	23+6

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження здобувачів освіти.

** Додаткові години розподілені для вивчення курсу за вибором «Секрети пам'яті» та проведення занять з подолання навчальних втрат (навчання грамоти).

Додаток 2

складений відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 року № 688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти» (додаток 12 Базового навчального плану початкової освіти для класів з українською мовою навчання), типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Савченко О.Я. (1-2 класи) (наказ МОН України від 12.08.2022 №743-22)

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
ДЛЯ КЛАСІВ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ
(2-А клас)**

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень
Інваріантний складник	
Мовна – літературна, у тому числі:	10
Українська мова	4
Читання	3
Англійська мова	3
Математична (математика)	4
Природнична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична (інтегрований курс «Я досліджую світ»)	3
Мистецька (образотворче мистецтво, музичне мистецтво)	2
Технологічна (дизайн і технології)	1
Інформатична (інформатика)	1
Фізкультурна* (фізична культура)	3
Варіативний складник	
Додаткові години: **	
Курс за вибором «Фінансова абетка»	0,5
Заняття з подолання навчальних втрат (українська мова)	0,5
Загальна кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	21+3+1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження здобувача освіти	22

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження здобувачів освіти.

**Додаткові години розподілені для вивчення курсу за вибором «Фінансова абетка» та проведення занять з подолання навчальних втрат (українська мова).

Додаток 3

складений відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 року № 688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти» (додаток 12 Базового навчального плану початкової освіти для класів з українською мовою навчання), типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Савченко О. Я. (1-2 класи) (наказ МОН України від 12.08.2022 р. №743-22), висновків інклюзивно-ресурсних центрів: від 23 червня 2021 р. № ІРЦ-85205/2021/246427, від 13 лютого 2023 р. № ІРЦ-85269/2023/384906, від 20 липня 2022 р. № ІРЦ-85527/2022/345106, від 08.08.2023 Додаток до висновку від 12 жовтня 2021 р. № ІРЦ-85205/2021/284069, від 25 серпня 2021 р. № ІРЦ-85205/2021/261818)

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
ДЛЯ КЛАСІВ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ
(2-Б клас із інклюзивною формою навчання)**

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на тиждень для дітей з ООП				
		Дементьєв Єгор	Ковальов Олексій	Чув Дмитро	Чибінова Анастасія	Чужиков Тимофій
Інваріантний складник						
Мовно-літературна , у тому числі:	10	10	10	10	10	10
Українська мова	4	4	4	4	4	4
Читання	3	3	3	3	3	3
Англійська мова	3	3	3	3	3	3
Математична (математика)	4	4	4	4	4	4
Природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична (інтегрований курс «Я досліджую світ»)	3	3	3	3	3	3
Мистецька (образотворче мистецтво, музичне мистецтво)	2	2	2	2	2	2
Технологічна (дизайн і технології)	1	1	1	1	1	1
Інформатична (інформатика)	1	1	1	1	1	1
Фізкультурна* (фізична культура)	3	3	3	3	3	3
Варіативний складник						
Додаткові години:** Курс за вибором «Фінансова абетка» Заняття з подолання навчальних втрат (українська мова)	0,5 0,5	0,5 0,5	0,5 0,5	0,5 0,5	0,5 0,5	0,5 0,5
Загальна кількість навчальних годин на тиждень, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)	21+3+1	21+3+1	21+3+1	21+3+1	21+3+1	21+3+1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження здобувача освіти	22	22	22	22	22	22
Додаткові години на проведення корекційно-розвиткових занять для дітей з ООП (на кожного учня) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 15.09.2021р. № 957 «Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти» та		5	4	5	4	4

висновків інклюзивно-ресурсних центрів: від 23 червня 2021 р. № ІРЦ-85205/2021/246427, від 13 лютого 2023 р. № ІРЦ-85269/2023/384906, від 20 липня 2022 р. № ІРЦ-85527/2022/345106, від 08.08.2023 Додаток до висновку від 12 жовтня 2021 р. № ІРЦ-85205/2021/284069, від 25 серпня 2021 р. № ІРЦ-85205/2021/261818						
<i>Розвиток мовлення</i>	1	2	2	2	1	
<i>Корекція розвитку</i>	4	1	2	2	3	
<i>Ритміка</i>		1	1			
Усього годин	25+5	25+4	25+5	25+4	25+4	

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження здобувачів освіти.

**Додаткові години розподілені для вивчення курсу за вибором «Фінансова абетка» та проведення занять з подолання навчальних втрат (українська мова).

Додаток 4

складений відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 року № 688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти» (додаток 12 Базового навчального плану початкової освіти для класів з українською мовою навчання), типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Савченко О. Я. (3-4 класи) (наказ МОН України від 12.08.2022 р. № 743-22)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДЛЯ КЛАСІВ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ (3-А КЛАС)

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень
Інваріантний складник	
Мовно-літературна, у тому числі:	10
Українська мова	4
Літературне читання	3
Англійська мова	3
Математична (математика)	5
Природнична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична (інтегрований курс «Я досліджую світ»)	3
Мистецька (образотворче мистецтво, музичне мистецтво)	2
Технологічна (дизайн і технології)	1
Інформатична (інформатика)	1
Фізкультурна* (фізична культура)	3
Варіативний складник	
Додаткові години:**	
Курс за вибором «Фінансова арифметика»	0,5
Заняття з подолання навчальних втрат (математика)	0,5
Загальна кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	22 + 3 + 1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження здобувача освіти	23

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження здобувачів освіти.

**Додаткові години розподілені для вивчення курсу за вибором «Фінансова арифметика» та проведення занять з подолання навчальних втрат (математика).

Додаток 5

складений відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 року № 688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти» (додаток 12 Базового навчального плану початкової освіти для класів з української мовою навчання), типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Савченко О. Я. (3-4 класи) (наказ МОН України від 12.08.2022 №743-22), висновків інклюзивно-ресурсних центрів: від 26.05.2021 р. № ІРЦ -85205/2021/227669, від 20.05.2021 р. № ІРЦ -85205/2021/227581, від 25.08.2021 р. № ІРЦ – 85205/2021/262170)

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
ДЛЯ КЛАСІВ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ
(3-Б клас із інклюзивною формою навчання)**

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на тиждень для дітей з ООП		
		Кременскова Катерина	Юрченко Аліна	Коваленко Данило
Інваріантний складник				
Мовно-літературна, у тому числі:	10	10	10	10
Українська мова	4	4	4	4
Літературне читання	3	3	3	3
Англійська мова	3	3	3	3
Математична (математика)	5	5	5	5
Природнична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична (інтегрований курс «Я досліджую світ»)	3	3	3	3
Мистецька (образотворче мистецтво, музичне мистецтво)	2	2	2	2
Технологічна (дизайн і технології)	1	1	1	1
Інформатична (інформатика)	1	1	1	1
Фізкультурна* (фізична культура)	3	3	3	3
Варіативний складник				
Додаткові години:**	0,5	0,5	0,5	0,5
Курс за вибором «Фінансова арифметика»	0,5	0,5	0,5	0,5
Заняття з подолання навчальних втрат (математика)	0,5	0,5	0,5	0,5
Загальна кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	22+3+1	22+3+1	22+3+1	22+3+1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження здобувача освіти	23	23	23	23
Додаткові години на проведення корекційно-розвиткових занять для дітей з ООП (на кожного учня) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 15.09.2021р. № 957 «Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти», висновків ІРЦ: від 26.05.2021 р. № ІРЦ -85205/2021/227669,		4	2	5

від 20.05.2021 р. № ІРЦ -85205/2021/227581, від 25.08.2021 р. № ІРЦ – 85205/2021/262170.)				
<i>Розвиток мовлення</i>		2	1	2
<i>Корекція розвитку</i>		2	1	2
<i>Ритміка</i>				1
Усього годин		26+4	26+2	26+5

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження здобувачів освіти.

**Додаткові години розподілені для вивчення курсу за вибором «Фінансова арифметика» та проведення занять з подолання навчальних втрат (математика).

Додаток 6

складений відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24.07 2019 року № 688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти» (додаток 12 Базового навчального плану початкової освіти для класів з української мовою навчання), типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Савченко ОЯ. (3-4 класи) (наказ МОН України від 12.08.2022 №743-22), висновків інклюзивно-ресурсних центрів: від 01 лютого 2022 р. № ІРЦ-85335/2022/308144; від 27 серпня 2021 р. № ІРЦ-85205/2021/263014)

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
ДЛЯ КЛАСІВ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ
(3-Г клас із інклюзивною формою навчання)**

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на тиждень для дітей з ООП		
		Чеченадзе Арсеній	Рихлюк Поліна	
Інваріантний складник				
Мовно-літературна , у тому числі:	10	10	10	
Українська мова	4	4	4	
Літературне читання	3	3	3	
Англійська мова	3	3	3	
Математична (математика)	5	5	5	
Природнична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична (інтегрований курс «Я досліджую світ»)	3	3	3	
Мистецька (образотворче мистецтво, музичне мистецтво)	2	2	2	
Технологічна (дизайн і технології)	1	1	1	
Інформатична (інформатика)	1	1	1	
Фізкультурна* (фізична культура)	3	3	3	
Варіативний складник				
Додаткові години:**				
Курс за вибором «Фінансова арифметика»	0,5	0,5	0,5	
Заняття з подолання навчальних втрат (математика)	0,5	0,5	0,5	
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)	22+3+1	22+3+1	22+3+1	
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження на здобувача освіти	23	23	23	
Додаткові години на проведення корекційно-розвиткових занять для дітей з ООП (на кожного учня) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 15.09.2021р. № 957 «Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти», висновків ІРЦ:		4	5	

від 01 лютого 2022 р. № ІРЦ-85335/2022/308144; від 27 серпня 2021р. № ІРЦ-85205/2021/263014)				
<i>Розвиток мовлення</i>		2	1	
<i>Корекція розвитку</i>		1	3	
<i>Ритміка</i>		1	1	
Усього годин		26+4	26+5	

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження здобувачів освіти.

**Додаткові години розподілені для вивчення курсу за вибором «Фінансова арифметика» та проведення занять з подолання навчальних втрат (математика).

Додаток 7

складений відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 року № 688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти» (додаток 12 Базового навчального плану початкової освіти для класів з українською мовою навчання), типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Савченко О.Я. (3-4 класи) (наказ МОН України від 12.08.2022 №743-22)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДЛЯ КЛАСІВ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ (4-А, 4-Б класи)

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень	
	4-А	4-Б
Інваріантний складник		
Мовно-літературна, у тому числі:	10	10
Українська мова	4	4
Літературне читання	3	3
Англійська мова	3	3
Математична (математика)	5	5
Природнична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична (інтегрований курс «Я досліджую світ»)	3	3
Мистецька (образотворче мистецтво, музичне мистецтво)	2	2
Технологічна (дизайн і технології)	1	1
Інформатична (інформатика)	1	1
Фізкультурна * (фізична культура)	3	3
Варіативний складник		
Додаткові години:**		
Курс за вибором « Фінансова поведінка »	0,5	0,5
Заняття з подолання навчальних втрат (математика)	0,5	0,5
Загальна кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	22+3+1	22+3+1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження здобувача освіти	23	23

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження здобувачів освіти.

**Додаткові години розподілені для вивчення курсу за вибором: «Фінансова поведінка» та проведення занять з подолання навчальних втрат (математика).

Додаток 8

складений відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 року № 688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти» (додаток 12 Базового навчального плану початкової освіти для класів з української мовою навчання), типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Савченко О.Я. (3-4 класи) (наказ МОН України від 12.08.2022 №743-22) та висновків комунальної установи «Херсонський інклюзивно-ресурсний центр» Херсонської міської ради від 02 лютого 2022 р. № ІРЦ-85335/2022/310989, від 02 лютого 2022 р. № ІРЦ-85335/2022/310912, від 04 червня 2020 р. № ІРЦ-85335/2020/111902

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
ДЛЯ КЛАСІВ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ
(4-В клас із інклюзивною формою навчання)**

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на тиждень для дітей з ООП			
		Кузнецова Анастасія	Репін Євгеній	Чужиков Данііл	Юрченко Софія
Інваріантний складник					
Мовно-літературна , у тому числі:	10	10	10	10	10
Українська мова	4	4	4	4	4
Літературне читання	3	3	3	3	3
Англійська мова	3	3	3	3	3
Математична (математика)	5	5	5	5	5
Природнична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична (інтегрований курс «Я досліджую світ»)	3	3	3	3	3
Мистецька (образотворче мистецтво, музичне мистецтво)	2	2	2	2	2
Технологічна (дизайн і технології)	1	1	1	1	1
Інформатична (інформатика)	1	1	1	1	1
Фізкультурна* (фізична культура)	3	3	3	3	3
Варіативний складник					
Додаткові години:**					
Курс за вибором «Фінансова поведінка»	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Заняття з подолання навчальних втрат (математика)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Загальнорічна кількість навчальних годин на тиждень, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)	22+3+1	22+3+1	22+3+1	22+3+1	22+3+1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на здобувача освіти	23	23	23	23	23
Додаткові години на тиждень, на проведення корекційно-розвиткових занять для дітей з ООП (на кожного учня) відповідно до постанови		4	2	4	4

Кабінету Міністрів України від 15.09.2021р. № 957 «Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти», протоколів КУ «Херсонський інклюзивно-ресурсний центр» Херсонської міської ради від 02 лютого 2022 р. № ІРЦ-85335/2022/310989, від 02 лютого 2022 р. № ІРЦ-85335/2022/310912, від 04 червня 2020 р. № ІРЦ-85335/2020/111902)					
<i>Розвиток мовлення</i>		2	1	1	1
<i>Корекція розвитку</i>		2	1	3	3
<i>Ритміка</i>					
Всього годин		26+4	26+2	26+4	26+4

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження здобувачів освіти.

** Додаткові години розподілені для вивчення курсу за вибором «Фінансова арифметика» та проведення занять з подолання навчальних втрат (математика).

Додаток 9

**Розподіл годин варіативної складової
навчального плану початкової освіти в школі І ступеня (1-4 класи)**

Заняття з подолання освітніх втрат					
№ з/п	Предмет	клас	Кількість годин	Обґрунтування вибору	
1	Навчання грамоти	1-А	0,5	Компенсація освітніх втрат.	
2	Українська мова	2-А 2-Б	0,5 0,5		
3	Математика	3-А	0,5		
		3-Б	0,5		
		3-В	0,5		
		4-А	0,5		
		4-Б	0,5		
		4-В	0,5		

Додаткові години на вивчення курсів за вибором					
№з/п	Назва	клас	Кількість годин	Програма (автори, назва, рік видання,)	Обґрунтування вибору
1	Курс за вибором «Секрети пам'яті»	1-А	0,5	Т. Парнивода, Т. Ухіна, «Секрети пам'яті. 1-4 класи», 2019 р.	Формування громадянської, соціальної та здоров'язберезувальної компетентностей учнів на основі взаємозв'язку математичних знань і практичних навиків
2	Фінансова абетка	2-А	0,5	Рябова О.Б., Криховець-Хом'як Л.Я., Чарторинська Л.І., «Фінансова абетка», 2015 р.	

3	Фінансова абетка	2-Б	0,5	Рябова О.Б., Криховець-Хом'як Л.Я., Чарторинська Л.І., «Фінансова абетка», 2015 р.	роботи з числовими величинами із базовими фінансовими знаннями, сприяння соціальній адаптації учнів молодших класів в умовах ринкового середовища, що сприяє розвитку дитини, як особистості і громадянина.
4	Фінансова арифметика	3А	0,5	Рябова О.Б., Криховець-Хом'як Л.Я., Чарторинська Л.І., «Фінансова арифметика», 2015 р.	
5	Фінансова арифметика	3Б	0,5	Рябова О.Б., Криховець-Хом'як Л.Я., Чарторинська Л.І., «Фінансова арифметика», 2015 р.	
6	Фінансова арифметика	3В	0,5	Рябова О.Б., Криховець-Хом'як Л.Я., Чарторинська Л.І., «Фінансова арифметика», 2015 р.	
7	Фінансова поведінка	4А	0,5	Рябова О.Б., Криховець-Хом'як Л.Я., Чарторинська Л.І., «Фінансова поведінка», 2015 р.	
8	Фінансова поведінка	4Б	0,5	Рябова О.Б., Криховець-Хом'як Л.Я., Чарторинська Л.І., «Фінансова поведінка», 2015 р.	
9	Фінансова поведінка	4В	0,5	Рябова О.Б., Криховець-Хом'як Л.Я., Чарторинська Л.І., «Фінансова поведінка», 2015 р.	

Додаток 10

складений відповідно до переліку навчальних програм (Лист МОН від 14.08.2023 р. № 1/12038-23 «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих МОН України для використання в освітньому процесі закладів освіти в 2023/2024 навчальному році»)

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти І ступеня**

№ з/п	Навчальна програма	Підстава
1.	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко (1-2 класи)	Наказ МОН від 12.08.2022 р. № 743
2.	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко (3-4 класи)	Наказ МОН від 12.08.2022 р. № 743